

Przedszkole w niemieckojęzycznej części kantonu Berno (Bern)

Informacje dla rodziców

Elterninformation Kindergarten
Polnisch

Erziehungsdirektion des Kantons Bern

Spis treści

Szanowni Rodzice!.....	3
Witamy w przedszkolu.....	4
Cele edukacyjne i formy nauczania.....	6
Wspomaganie rozwoju.....	8
Współpraca rodziców i wychowawców	10
Organizacja przedszkola.....	12
Opieka i zdrowie.....	14
Dyrekcja szkoły, urzędy i jednostki specjalistyczne	15

Impressum

Herausgeberin und Copyright:

Erziehungsdirektion des Kantons Bern
Amt für Kindergarten, Volksschule und Beratung
www.erz.be.ch/akvb, akvb@erz.be.ch
Auflage Februar 2018

Szanowni Rodzice!

Po ukończeniu przez Państwa dziecko czwartego roku życia, rozpoczyna ono w sierpniu swoją edukację w przedszkolu. Uczęszczanie do przedszkola jest dla Państwa i Państwa dziecka wyjątkowym wydarzeniem.

Jako rodzice możecie Państwo w znacznym stopniu przyczynić się do udanego rozpoczęcia przez dziecko życia przedszkolnego i wspierania oraz towarzyszenia mu w całej dalszej ścieżce edukacyjnej. Wspomagajmy i zachęcajmy dziecko, aby wiele rzeczy robiło samodzielnie. Dzięki temu ugruntujemy jego pewność siebie, będziemy wspomagać jego samodzielność i ułatwimy mu kwestie związane z rozpoczęciem nauki w przedszkolu i funkcjonowaniem w większej grupie.

Abyście mogli Państwo uzyskać szczegółowy obraz spraw dotyczących przedszkola, przygotowaliśmy dla Państwa zestawienie istotnych informacji.

Życzymy Państwu i Państwa dziecku pomyślnego rozpoczęcia okresu edukacji i wspaniałych wrażeń w przedszkolu!

Dyrekcja ds. wychowawczych

Informacja

W niektórych gminach dzieci w przedszkolu i w pierwszych dwóch latach szkoły nauczane są wspólnie, w całości lub częściowo (bez podziału na wiek) (Basisstufe lub Cycle élémentaire).

Informacje uzupełniające można znaleźć na stronie:

www.erez.be.ch/basisstufe

www.erez.be.ch/cycle-élémentaire-de

Witamy w przedszkolu

Uczęszczanie do przedszkola

Eintritt in den Kindergarten

Wraz z rozpoczęciem okresu uczęszczania do przedszkola otwierają się przed Państwem dziećmi nowe horyzonty życiowe, możliwości zabawy i gromadzenia doświadczenia. W przedszkolu Państwa dziecko spotyka się z grupą dzieci, które różnią się w zakresie poziomu rozwoju, potrzeb i języka, a także pochodzenia socjalnego i kulturowego.

W przedszkolu dzieci poznają zasady egzystowania we wspólnocie, w której mogą się ze sobą bawić i wzajemnie od siebie uczyć. W przedszkolu Państwa dziecko ma możliwość poznawania nowych rzeczy, eksperymentowania i kształtowania otoczenia. Dzięki licznym doświadczeniom, zdobywanym wszystkimi zmysłami, dziecko tworzy swoje wyobrażenie o przedmiotach i zależnościach otaczającego go świata.

Wychowawca (nauczyciel) w przedszkolu

Lehrperson für den Kindergarten

Grupa (klasa), do której zaliczyć należy dzieci w wieku czterech do sześciu lat, kierowana jest przez wychowawcę przedszkolnego (nauczyciela). W zależności od wielkości lub składu takiej grupy możliwe jest zatrudnienie także kolejnego wychowawcy przedszkolnego lub osoby wspomagającej wychowawcę w prowadzeniu zajęć edukacyjnych.

Wychowawca przedszkolny (nauczyciel) motywuje i wspomaga dzieci indywidualnie, w zależności od stopnia ich rozwoju, zdolności i zainteresowań. Opracowuje specjalne bodźce, wybiera właściwe formy nauczania, kieruje przebiegiem zajęć edukacyjnych i przygotowuje materiał do zajęć, który pozwala na zdobywanie nowych doświadczeń i stanowi podstawę dla kolejnych etapów nauczania.

W przedszkolu Państwa dziecko ma możliwość poznawania nowych rzeczy, eksperymentowania i kształtowania otoczenia. Dzięki licznym doświadczeniom, zdobywanym wszystkimi zmysłami, dziecko tworzy swoje wyobrażenie o przedmiotach i zależnościach otaczającego go świata.

Cele edukacyjne i formy nauczania

Lehrplan 21

Zajęcia w przedszkolu oparte są na programie nauczania (Lehrplan). Program nauczania (Lehrplan) jest dla nauczycieli przedszkolnych aż po 9. rok nauczania wytyczną, która wspomaga ich podczas planowania zajęć edukacyjnych.

Dalsze informacje dotyczące planu nauczania 21 (Lehrplan 21) można znaleźć na stronie: www.erz.be.ch/lehrplan21

Zabawa i nauka

Spielen und Lernen

Zabawa jest jedną z najistotniejszych form edukacyjnych stosowanych w przedszkolu. Zabawa umożliwia dzieciom odkrywanie własnych ścieżek edukacyjnych i dążenie do ustalonych celów. Zabawa kształtuje wytrwałość, motywuje do ćwiczeń i zgłębiania wiedzy, ale stanowi także wyzwania i oferuje szeroką paletę możliwości działania.

Przedszkole wyposażone jest w liczne pomoce wykorzystywane w trakcie zabaw i nauki, z których Państwa dziecko codziennie może czerpać nowe doświadczenia. Dziecko jest także zachęcane do

skorzystania z zabaw i oferty edukacyjnej, której samodzielnie być może by nie wybrało.

Dzięki nauce wynikającej z sytuacji dnia codziennego i zabaw, proces edukacji dziecka w przedszkolu staje się ukierunkowany i systematyczny. Dzieci stopniowo dorastają do umiejętności radzenia sobie z określonymi zadaniami i zleceniami.

Wzajemna edukacja

Voneinander lernen

W grupie dziecko uczy się wraz z innymi i od innych dzieci. Dzieci uczą się, że w życiu obowiązują zasady/reguły. Uczą się, jak stosownie należy zachowywać się w określonych sytuacjach i porównują swoje zainteresowania z pasjami innych dzieci. Ćwiczą powściągliwość, stanowczość i próbują odnajdywać rozwiązania dla sytuacji konfliktowych. Wpływa to na ich kompetencje społeczne.

Rozwój osobisty

Persönliche Entwicklung

W przedszkolu dzieci poszerzają także swoje osobiste kompetencje. Uczą się samodzielności, przejmowania współodpowiedzialności oraz samodzielnego działania. Wzmacnia to zaufanie do samego siebie. Uczą się skupiania uwagi na określonym celu i opanowywania własnych emocji. Poznają, jak należy odbierać własne uczucia i zachowywać się stosownie do zaistniałej sytuacji. Dzieci rozwijają zdolności w zakresie zaufania do własnych umiejętności i możliwości oraz potrafią je bardziej doceniać.

Podstawy technik kulturalnego zachowania

Grundlagen für den Erwerb der Kulturtechniken

Dzieci uczą się wypowiadania własnych myśli, dzielenia się swoimi przemyśleniami, opowiadania zdarzeń i słuchania historii. Takie ćwiczenia wspomagają ich umiejętności językowe i przyczyniają się do poszerzenia ich słownictwa.

Dzieci przygotowywane są także do nauki czytania i pisania poprzez poznawanie sylab i słów piosenek oraz rymowanek. Rozwijane są również zdolności w zakresie precyzyjnej motoryki i wyobraźni przestrzennej.

Podczas zabaw, w których istotę stanowią liczby i wielkości, dzieci uczą się wzajemnych zależności i prawidłowości.

W przedszkolu dzieci poszerzają także swoje osobiste kompetencje. Uczą się samodzielności, przejmowania współodpowiedzialności oraz samodzielnego działania.

Wspomaganie rozwoju

Wspomaganie i motywowanie

Unterstützen und fördern

Dzieci przychodząc do przedszkola mają najróżniejsze wymagania, doświadczenia i umiejętności. Wychowawca przedszkolny określa stopień rozwoju dzieci, prowadząc ich baczna obserwację, oraz wyciąga wnioski z rozmów z rodzicami. Dzięki temu poznaje ich mocne strony, predyspozycje i zainteresowania oraz kwestie, które są na razie dla dziecka problematyczne. Uwzględniając przeżycia i indywidualny rozwój dziecka wychowawca planuje i kształtuje odpowiedni wzorzec pracy z dziećmi.

Dodatkowe wsparcie

Zusätzliche Unterstützung

Dzieci, które wymagają dodatkowego wsparcia w procesie rozwojowym, otrzymują ukierunkowaną motywację i impulsy wspomagające ich rozwój. W porozumieniu z Państwem może zostać ustalona dodatkowa osoba wykwalifikowana, wspomagająca dziecko np. w ramach rozwoju językowego lub motorycznego.

Niemiecki jako drugi język

Deutsch als Zweitsprache (DaZ)

Dzieci, dla których język niemiecki nie jest językiem ojczystym, wnoszą swoje własne doświadczenia rozwojowe i językowe, które związane są z ich językiem ojczystym. W przedszkolu proponowane są rozwiązania wspomagające ukierunkowany rozwój niemieckich umiejętności językowych dzieci, wychowywanych w otoczeniu wielojęzycznym. Państwa dziecko ma jednakże dużo łatwiejszy start w przedszkolu, jeżeli od początku zajęć rozumie język wykładowczy i umie porozumiewać się w nim z innymi dziećmi i wychowawcą.

Im wcześniej dziecko będzie miało kontakt z językiem niemieckim, tym łatwiejszy będzie proces jego nauczania. Z tego względu Państwa dziecko powinno przynajmniej przez rok przed rozpoczęciem okresu edukacyjnego w przedszkolu regularnie korzystać ze sposobności słuchania i porozumiewania się w języku niemieckim. Może ćwiczyć te umiejętności przykładowo w grupie zabaw dla dzieci, w placówce dziennej opieki nad dziećmi lub w towarzystwie dzieci sąsiadów.

Wskazówki dotyczące wychowywania w otoczeniu wielojęzycznym można znaleźć na stronie:

www.erz.be.ch/hsk → Mehrsprachig aufwachsen

Uwzględniając przeżycia i indywidualny rozwój dziecka wychowawca planuje i kształtuje odpowiedni wzorzec pracy z dziećmi.

Współpraca rodziców i wychowawców

Współpraca

Zusammenarbeit

Współpraca z wychowawcą przedszkolnym i kierownictwem szkoły służy optymalnemu wspomaganiu rozwoju Państwa dziecka i jest wiążąca dla rodziców.

Idziemy do przedszkola!

Fit für den Kindergarten

Nauczyciel zatrudniony w przedszkolu już na początku roku przedszkolnego nawiązuje kontakt z rodzicami.

Gdy Państwa dziecko poznaje przedszkole i nauczyciela (wychowawcę przedszkolnego) w dniu wizyt przedszkolnych, może nabyć zaufanie do osoby i samej instytucji.

W broszurze «Idziemy do przedszkola» lub na stronie www.erz.be.ch/fit-fuer-den-kindergarten można znaleźć inspiracje, wspomagające rozwój Państwa dziecka oraz dane ułatwiające wejście do nowego nieznanego jeszcze świata przedszkolnego.

Obustronne informowanie

Gegenseitige Information

Dzięki wzajemnej wymianie informacji i prowadzeniu rozmów, wyjaśniane są oczekiwania i ustalane są określone cele. Dzieci często zachowują się inaczej w przedszkolu niż w znanym sobie domowym otoczeniu. Rodzice i nauczyciele wymieniają zaobserwowane interakcje i doświadczenia, aby móc lepiej zrozumieć dzieci i tym samym móc je efektywniej wspierać i wspomagać.

Nauczyciel przedszkolny (wychowawca) informuje Państwa odpowiednio wcześniej, w regularnych odstępach czasowych o działalności przedszkola.

Przedszkole stanowi pomoc dla Państwa w fazie wychowywania i kształcenia dzieci. Jeżeli jesteście Państwo zainteresowani informacjami lub macie pytania dotyczące przedszkola i rozwoju Państwa dziecka, prosimy o kontaktowanie się z nauczycielem zatrudnionym w przedszkolu (wychowawcą Państwa dziecka).

Różne formy współpracy

Verschiedene Formen der Zusammenarbeit

Nauczyciel może wykorzystywać różne formy współpracy z rodzicami (np. spotkanie z rodzicami, korespondencję skierowaną do rodziców, serię rozmów, okazjonalne spotkania dla rodziców i dziecka).

Podczas spotkań organizowanych w przedszkolu i rozmów z rodzicami nauczyciele i rodzice mają możliwość lepszego poznania się i nabrania wzajemnego zaufania.

Rozmowy

Gespräche

Zarówno nauczyciel, jak również rodzic może prosić o spotkanie, które pozwoli na wymianę spostrzeżeń i myśli, a także wyjaśni kwestię ewentualnych wątpliwości i pytań.

Rozmowa w przedszkolu

Standortgespräch

Raz do roku nauczyciel przeprowadza z rodzicami rozmowę w przedszkolu. Pod-

czas rozmowy wymieniane są obserwacje, a także analizowane i omawiane są: rozwój, postępy edukacyjne, zachowanie, kompetencje personalne i społeczne dziecka.

Tematy poruszane w trakcie takiej rozmowy dokumentowane są przez wychowawcę w protokole ustalonym przez dyrekcję ds. edukacyjnych (zaznaczenie odpowiednich tematów na liście). W protokole mogą dodatkowo znaleźć się uzupełnienia i wspólne ustalenia, które zapisywane są skrótowo. Niniejszy formularz jest częścią ogółu dokumentów, do których dołączone zostaną w późniejszym czasie także sprawozdania oceniające wyniki nauczania w szkole.

Wizyty

Besuche

Zaleca się ustalanie terminów wizyt rodziców w przedszkolu i spotkań z nauczycielem.

Dzięki wzajemnej wymianie informacji i prowadzeniu rozmów, wyjaśniane są oczekiwania i ustalane są określone cele.

Organizacja przedszkola

Przedszkole jako część szkoły podstawowej

Kindergarten als Teil der Volksschule

Przedszkole jest samodzielną częścią szkoły podstawowej, w której nauka trwa jedenaście lat i jest nieodpłatna. Z reguły dziecko uczęszcza do przedszkola przez okres dwóch lat. Każde dziecko, które do dnia 31. lipca ukończy czwarty rok życia, rozpoczyna edukację w przedszkolu. Wiek jest czynnikiem decydującym o przyjęciu do przedszkola.

Rodzice mają możliwość podjęcia decyzji o wystaniu dziecka do przedszkola rok później, ze względu na stan rozwoju ich pociechy. Jeżeli zamierzają skorzystać z takiej możliwości, przesunięcie terminu rozpoczęcia uczęszczania do przedszkola należy zaznaczyć na formularzu zgłoszeniowym uzyskanym od gminy. Dyrekcja szkoły jest do Państwa dyspozycji w kwestiach podejmowania decyzji. Rady można zasięgnąć w placówkach poradnictwa wychowawczego, od pediatry lub w jednostkach poradnictwa dla matek i ojców.

Czas przedszkola

Kindergartenzeit

Ilość zajęć lekcyjnych w ciągu tygodnia (jedna lekcja trwa 45 minut) jest zależna od ilości tygodni nauki szkolnej w roku, przyjętej w danej gminie. W przypadku 38 tygodni szkoły są to 23 do 26 godzin lekcyjnych, w przypadku 39 tygodni szkoły 22 do 25 godzin lekcyjnych.

Redukcja czasu zajęć w pierwszym roku przedszkola

Reduktion der Unterrichtszeit im ersten Kindergartenjahr

W trakcie pierwszego roku zajęć przedszkolnych Państwo dziecko może uczęszczać do przedszkola uczestnicząc w zredukowanej liczbie zajęć. Jeżeli wyrażacie Państwo takie życzenie, prosimy o zgłoszenie tego faktu kierownictwu szkoły podczas rejestracji dziecka. Czas zajęć może zostać skrócony maksymalnie o jedną trzecią. Zadaniem takiego rozwiązania jest stopniowe przyzwyczajanie Państwa dzieci do pełnego wymiaru zajęć dydaktycznych.

Dyrekcja szkoły decyduje w kwestiach organizacji i realizacji redukcji ilości zajęć.

Uczęszczanie na zajęcia

Besuch des Unterrichts

Dzieci uczęszczają do przedszkola zgodnie z planem lekcji, regularnie od poniedziałku do piątku. Godziny początku i końca zajęć przedpołudniowych są takie same jak w szkole (zajęcia blokowe). Jeden do dwóch razy w tygodniu prowadzone są lekcje po południu.

Prosimy zatroszczyć się o to, aby dziecko przychodziło na te zajęcia wypoczęte. W przypadku zajęć i z innych wyjątkowych okazji, takich jak przykładowo wspólne wycieczki prosimy o przygotowanie dziecka stosownego wyposażenia i ubrania.

Droga do przedszkola

Kindergartenweg

Poza okresem przebywania w przedszkolu, dzieci w drodze do przedszkola i do domu podlegają opiece rodziców. Zachęcamy do przećwiczenia z dzieckiem przebiegu drogi go przedszkola, aby z czasem mogło się usamodzielić.

Absencje

Absenzen

Odpowiednio wcześniej, jednakże najpóźniej przed rozpoczęciem zajęć należy zgłaszać nauczycielowi nieobecności (np. z powodu choroby lub wypadku dziecka lub zaistniałego w rodzinie, wizyty u lekarza i stomatologa). W razie choroby, której towarzyszy gorączka, nudności itp. dziecko powinno pozostać w domu do momentu wyleczenia.

Zwolnienia

Dispensationen

W celu uzyskania zwolnienia należy cztery tygodnie wcześniej przedłożyć u dyrekcji szkoły pisemną prośbę o wyrażenie zgody, podając powody takiego zwolnienia. Zwolnienia mogą być zaakceptowane z takich powodów jak przykładowo np. świętowanie ważnych świąt religijnych, ważne wydarzenia rodzinne lub uczęszczanie na kurs języka rodzimego i kultury (HSK).

Wolne połowy dni

Freie Halbtage

Państwa dziecku przysługuje prawo do zwolnienia z maks. pięciu połówek dnia w ciągu roku szkolnego. W tych przypadkach nieuczestniczenia w zajęciach nie jest wymagane podanie powodów. Jeżeli chcecie Państwo skorzystać ze zwolnienia dziecka z zajęć przedpołudniowych/popołudniowych, należy poinformować o tym wcześniej odpowiedniego nauczyciela. Takie wolne połówki dni można wykorzystać pojedynczo lub całościowo.

Przejście do 1. klasy szkoły podstawowej

Übertritt in das 1. Schuljahr der Primarstufe

Po dwuletnim okresie nauczania w przedszkolu dzieci przechodzą zasadniczo do 1. klasy szkoły podstawowej. W wyjątkowych przypadkach - zwłaszcza ze względu na stopień rozwoju - dzieci mogą przejść do 1. klasy szkoły podstawowej jeden rok wcześniej lub o rok później. W takiej sytuacji kierownictwo szkoły podejmuje decyzję na wniosek nauczyciela i w porozumieniu z rodzicami.

Nauczyciele (wychowawcy) zatrudnieni w przedszkolu współpracują z nauczycielami pierwszej klasy szkoły podstawowej. Wspólne projekty lub dni otwarte umożliwiają przygotowanie dzieci do szkoły podstawowej i kształtują okres przejściowy między przedszkolem i szkołą.

Opieka i zdrowie

Zapewnienie opieki w ciągu dnia (szkoła dzienna)

Tagesschule

Formą uzupełniającą lekcje w przedszkolu i szkole jest tak zwana szkoła dzienna, której zajęcia prowadzone są w wielu gminach. Szkoła dzienna zapewnia opiekę od wczesnych godzin porannych, poprzez południe (wraz z obiadem) aż po godziny popołudniowe. Uczęszczanie na zajęcia szkoły dziennej jest dobrowolne. Rodzice uczestniczą odpowiednio do swoich zarobków w kosztach takiej opieki i pokrywają koszty wyżywienia.

Dyrekcja szkoły może Państwa poinformować, jakie oferty dostępne są w Państwa gminie. Ogólne informacje dotyczące opieki w ciągu dnia można znaleźć na stronie: www.erz.be.ch/tagesschulen

Dalsze możliwości pozarodzinnej opieki na dziećmi (placówki dziennej opieki nad dziećmi, opiekunowie zajmujący się dziećmi we własnym domu itp.) dostępne są na stronie: www.gef.be.ch → Familie

Badanie lekarskie

Ärztliche Untersuchung

Badanie lekarskie i coroczna kontrola uzębienia, prowadzona przez stomatologa jest dla wszystkich dzieci w przedszkolu obligatoryjna i bezpłatna.

Jeżeli konieczne jest leczenie, lekarka lub lekarz przekazaą Państwu stosowną informację. Koszty leczenia stomatologicznego ponoszą już sami rodzice.

Dyrekcja szkoły, urzędy i jednostki specjalistyczne

Dyrekcja szkoły

Schulleitung

Dyrekcja szkoły odpowiedzialna jest za procesy pedagogiczne i prowadzenie szkoły oraz przedszkola. Do dyrekcji szkoły można zwracać się z pytaniami dotyczącymi organizacji szkoły, których nie można rozstrzygnąć z nauczycielem.

Urząd gminy

Gemeindebehörde

Kompetentny urząd gminy dba, aby dzieci uczęszczały do przedszkola zgodnie z kantonalnym ustawodawstwem i danymi określonymi przez gminę.

Inspektorat szkolny

Schulinspektorat

Regionalny inspektorat szkolny sprawuje nadzór nad szkołą podstawową.

Placówki poradnictwa wychowawczego

Erziehungsberatungsstellen (EB)

Kantonalna placówka poradnictwa wychowawczego w Państwa regionie sprawuje funkcję jednostki doradczej w razie wyjątkowych sytuacji związanych z rozwojem Państwa dziecka i w przypadku pytań dotyczących kwestii wychowawczych: www.erz.be.ch/erziehungsberatung

Dalsze informacje dotyczące szkoły podstawowej można znaleźć na stronie: www.erz.be.ch/elterninfo

